

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор

Л.В. Губерський

Л.В. Губерський

20__ р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПРИРОДНИЧА ГЕОГРАФІЯ»**

Редакція 2020

НМК КНУ ім. Тараса Шевченка, протокол *4* від *15.09.2020р.*

Рівень вищої освіти: перший

на здобуття освітнього ступеня: бакалавр

за спеціальністю: 106 – Географія

галузі знань: 10 – Природничі науки

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від *«12» жовтня 2020* р.
протокол № *2*

Введено в дію наказом ректора від
від *«10» жовтня 2020* р. за № *660-32*

Київ - 2020

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензія директора Інституту географії Національної академії наук України, доктора географічних наук, академіка НАН України, лауреата Держаної премії України у галузі науки і техніки професора **РУДЕНКА Леоніда Григоровича**.

Б. Рецензія професора кафедри географії Інституту природничо-географічної освіти та екології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова доктора географічних наук, професора **МІХЕЛІ Сергія Вікторовича**.

В. Рецензія завідувача відділом аерокосмічних досліджень в геоекології Наукового центру аерокосмічних досліджень Землі Інституту геологічних наук НАН України, кандидата геолого-мінералогічних наук **ФІЛПОВИЧА Володимира Євгеновича**.

ВІДОМОСТІ ПРО СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

	Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників - місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково - педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Стецюк Володимир Васильович, керівник проектної групи	Професор кафедри землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка 1971 р., спеціальність – геоморфолог, кваліфікація географ-геоморфолог	Доктор географічних наук зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Рельєф та сучасний морфогенез морфокліматичної зони як екологічний чинник», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	42	Автор 184 наукових і навчально-методичних праць, у тому числі 3 підручників, 2 навчально-методичних посібників та 7 монографій. Основними за напрямами є: «Основи екологічної геоморфології» (2000), «Екологічна геоморфологія України» (2010), «Рельєф України» (2010) «Природна та етнокультурна спадщина України» (2012), «Природа Києва: сучасний стан та екологічні проблеми» (2017), «Основи урбоекологічних досліджень» (2017). Участь у конференціях: 1. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical	

					<p>and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</p> <p>2. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та поверхневі води як об’єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня, 2019 р.</p> <p>3. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019.</p> <p>4. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018.</p> <p>5. II міжнародна конференція «Рельєф та клімат», м. Чернівці (Україна), 26-28 вересня 2018 р.</p> <p>6. Міжнародна науково-практична конференція «Регіональні проблеми України – географічний аналіз та пошук шляхів вирішення». 5-6 жовтня 2017 р., м. Херсон;</p> <p>7. Міжнародна наукова конференція до 140-річчя</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>започаткування географії у ЧНУ імені Юрія Федьковича, 11-13 жовтня 2016, м. Чернівці;</p> <p>8. II Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», м. Львів (Україна), 5 – 7 травня, 2016 р.</p> <p>9. XII з'їзд географічного Товариства «Українська географія: сучасні виклики». 17–21 травня 2016 р., м. Вінниця;</p> <p>10. Міжнародна науково-практична конференція «Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення» 8-9 жовтня 2015 р., м. Херсон;</p> <p>Проводить керівництво аспірантами та науковими роботами студентів, керівник 3 захищених кандидатських дисертацій.</p>		
2.	Гродзинський Михайло Дмитрович, член проектної групи	Завідувач кафедри фізичної географії та геоecології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1979 р., спеціальність - географія, кваліфікація – фізико-географ	Доктор географічних наук, 11.00.01 – фізична географія, геофізика та геохімія ландшафтів, професор кафедри фізичної географії та геоecології, тема дисертації: «Стійкість геосистем	35	Автор 300 наукових і навчально-методичних праць: Основними за напрямками є: Ніші ландшафтів України у просторі кліматичних факторів: монографія (співавтор) - К.: ВГЛ «Обрії», 2008. – 259 с.	Стажування в рамках FREEWAT (FREE and open source software tools for WATer resource management) - проекту рамкової програми наукових досліджень та інновацій Європейського Союзу Горизонт 2020; сертифікат, червень 2017 р.

				до антропогенних навантажень»	<p>2. Пізнання ландшафту: місце і простір: в 2-х томах (автор) – К.: ВПЦ “Київ. ун-т”, 2005. –Т. 1. – 431 с., Т.2 – 503 с.</p> <p>3. Концепция, методы и критерии создания экосети Украины (співавтор). - Київ: Фітосоціоцентр, 2004.-78 с.</p> <p>4. Ландшафтознавство: навчальний посібник (співавтор):К.: ВПЦ "Київ. Ун-т", 2008.- 319 с.</p> <p>5. Ландшафтна екологія: підручник (автор). – К.: Либідь, 2014. – 550 с.</p> <p>6. Measurement, collaborative learning and research for sustainable use of ecosystem services: landscape concepts and Europe as laboratory. <i>Ambio</i>. 2013 Mar; 42(2): 129-45. (основний співавтор)</p> <p>Участь у міжнародних проектах та конференціях:</p> <p>1. Керівник зі сторони України проекту HORIZON 2020 FREEWAT: FREE and Open Source Software Tools for WATer Resource Management, 2014-2017 грантова угода №642224</p> <p>2. Fostering Inclusive And</p>	
--	--	--	--	-------------------------------	--	--

						<p>Sustainable Economic Growth, Employment And Decent Work (SDG#8) Through ICT Job Creation Tools For Ensuring Water Security (SDG#6). Open Workshop, 30 September 2016, Paris, France</p> <p>3. ICT tools for innovating Groundwater Management in a changing world. Open Workshop, 22 September 2017, Barcelona, Spain</p>	
3.	Бортник Сергій Юрійович, член проектної групи	Завідувач кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1984 р., спеціальність - географія, кваліфікація – географ-геоморфолог	Доктор географічних наук, зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Морфоструктури центрального типу території України: просторово-часовий аналіз», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	31	<p>Автор 200 наукових і навчально-методичних праць, з них 4 підручники, 3 монографії. Основними за напрямом є: «Четвертинна геологія» (2019), «Основи урбоекотологічних досліджень (на прикладі території Києва)» (2016), «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоутворюючих відкладів» (2014). Участь у наукових конференціях: 11. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р. 12. Monitoring of Geological Processes and Ecological</p>	<p>Науково-педагогічне стажування в Інституті географії Математично-природничого факультету Університету Яна Кохановського (м. Кельце, Польща) 2012–2014 рр. наказ №1246-36 від 14.09.2012 р.; наказ № 1087-36 від 2.07.2013р. Вроцлавський університет (Польща). Сертифікат про участь у роботі семінару «Розвиток рельєфу плитних комплексів». Видано 27 квітня 2017 р. Університет Казимира Великого в Бидгощ (Польща). Сертифікат про участь у роботі проекту «Міжнародні водні шляхи – безпека та розвиток». Видано 17 червня 2018 р.</p>

					<p>Condition of the Environment, Київ (Україна), 12-15 листопада, 2019 р.</p> <p>13. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та поверхневі води як об'єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня, 2019 р.</p> <p>14. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej «Rzeźba strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniżia - stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня, 2019 р.</p> <p>15. First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians, м. Львів (Україна), 17 червня, 2019 р.</p> <p>16. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019.</p> <p>17. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>18. II міжнародна конференція «Рельєф та клімат», м. Чернівці (Україна), 26-28 вересня 2018 р.</p> <p>19. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій», Столові гори (Судети), Польща-Чехія 24-27 травня 2017 р.</p> <p>20. Міжнародна наукова конференція до 140-річчя започаткування географії у ЧНУ імені Юрія Федьковича, м. Чернівці (Україна), 11-13 жовтня 2016 р.</p> <p>21. XII з'їзд географічного Товариства «Українська географія: сучасні виклики», м. Вінниця (Україна), 17–21 травня 2016 р.</p> <p>22. II Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», м. Львів (Україна), 5 – 7 травня, 2016 р.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів. Є керівником 7 захищених кандидатських дисертацій.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

4.	Самойленко Віктор Миколайович, член проектної групи	Професор кафедри фізичної географії та геоecології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет ім. Т.Г. Шевченка (1977); спеціальність – гідрологія, кваліфікація – географ-гідролог	Доктор географічних наук спеціальність 11.00.07 – гідрологія суші, водні ресурси, гідрохімія, тема дисертації "Методологія і застосування стохастичної екогідрології у постчорнобильський період"; професор кафедри фізичної географії та геоecології	38	<p>Автор понад 200 наукових і навчально-методичних праць.</p> <p>Основними за напрямом є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Геоінформаційне моделювання екомережі (співавтор). – К.: Ніка-Центр, 2006. – 224 с. 2. Моделювання басейнових геосистем (співавтор). – К.: ДП "Прінт Сервіс", 2015. – 208 с. 3. Антропізація ландшафтів (співавтор). К.: Ніка-Центр, 2018. – 232 с. 4. Географічні інформаційні системи та технології (автор). – К.: Ніка-Центр, 2010. – 448 с. 5. Регіональні та локальні екомережі (співавтор). – К.: "ЛОГОС", 2013. – 192 с. 6. Проектування ГІС (англ. і укр.) (співавтор). – К.: ДП "Прінт Сервіс", 2015. – 256 с. 7. Викладання дидактики географії (співавтор). – К.: ДП "Прінт Сервіс", 2016. – 240 с. 8. Samoilenko V., Dibrova I. Geoeological Situation in Land Use. <i>Environmental Research, Engineering and Management</i>, 2019, 75, 2: 	<p>1. Сертифікат міжнародного зразка щодо успішного вивчення курсу "Передові навчальні навички й програмний розвиток у сфері географічних інформаційних систем" ("Advanced Instructional Skills and Program Development. Geographic Information Systems"). Виданий 30 травня 2014 року факультетом міжнародної освіти Університету Острова Ванкувер (Канада);</p> <p>2. Свідоцтво про підвищення кваліфікації за програмою "Інструменти аналізу, обробки та візуалізації даних. 7.060101 (Комп'ютерні науки)". Видане 19 серпня 2017 року ННК "Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку" НТУ України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського".</p>
----	---	---	---	---	----	---	---

					<p>36-46. Available at: http://dx.doi.org/10.5755/j01.erem.75.2.22253 (Scopus, ID 57205503897)</p> <p>9. Topuzov O., Vishnikina L., Samoilenko V., Yaprnets T. Modernization of Geographic Education at High School: Geoinformation Training Models // Information Technologies and Learning Tools. – 2019. – Vol 73. – №5. – P. 174-184. – Available at: https://doi.org/10.33407/it.v73i5.3190 (Web of Science, Researcher ID is AAP-7928-2020)</p> <p>Участь у міжнародних наукових проєктах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. FREEWAT ("FREE and open source tools for WATER resource management") ("Безкоштовний та відкритий за вихідними кодами програмний інструментарій для управління водними ресурсами") (проєкт міжнародної програми HORIZON 2020 Комісії Європейського Союзу, 2014-2017, виконавець) 2. Laying the Foundation for a Spatial Data Infrastructure: Building Capacity within the 	
--	--	--	--	--	--	--

						Ukrainian Government to Support Sustainable Economic Growth (освітній проект, Університет Острова Ванкувер (VIU, Британська Колумбія, Канада), КНУ імені Тараса Шевченка, НТУ "КПІ", 2013-2017, модератор і викладач)	
5.	Білоус Людмила Федорівна, член проектної групи	Доцент кафедри фізичної географії та геоecології КНУ імені Тараса Шевченка	Київський університет ім. Тараса Шевченка, 1996 р., спеціальність - географія, кваліфікація - фізико-географ, геоecолог, викладач	Кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.11 – конструктивна географія і раціональне використання природних ресурсів тема дисертації: «Ландшафтно-ecологічний аналіз агроecосистем для цілей управління», доцент кафедри фізичної географії та геоecології	22	Автор близько 50 наукових та навчально-методичних праць. Основними за напрямом є: 1. Інформаційні мережі: Навчальний посібник. – К.: Логос, 2005. – 140 с. 2. Просторово-геоінформаційний аналіз для інвентаризації оселищ. - Фізична географія та геоморфологія. – 2015. – Вип.4(80). С.151-159 3. Геоінформаційні виміри ландшафтних різноманіть . - Часопис картографії. Вип.14 - 2016.С. 117-126. 4. Екорегіон як об'єкт транскордонного й регіонального планування систем охорони біорізноманіття. – Вісник Київського національного університету. Серія географія. Вип. 68 – 2017. С. 30-35.	1. Свідоцтво про підвищення кваліфікації серія ІПО № 0513 в Світовому центрі даних з геоінформатики та сталого розвитку за програмою «Вступ до геоінформаційних систем для інфраструктури просторових даних», 220 акад. годин. З 15.09.2015 по 15.12.2015. 2. Сертифікат про підвищення кваліфікації з курсу «Обробка зображень та матеріалів дистанційного зондування Землі», виданий товариством з обмеженою відповідальністю «ТВІС-ІНФО», авторизованим партнером HEXAGON Geospatial в Україні. Від 23.04.2015. 3. Vancouver Island University, Certificate of course completion SDI-01 Introduction to GIS for SDI. December 21, 2015 / 80 hours of Classroom and 120 hours of Practical. 4. Vancouver Island University, Certificate of course completion

					<p>Участь у конференціях:</p> <ol style="list-style-type: none"> XI з'їзд Українського географічного товариства «Україна: географія цілей і можливостей». 24 - 26 квітня 2013 р., м. Київ; XII з'їзд географічного Товариства «Українська географія: сучасні виклики». 17 - 21 травня 2016 р., м. Вінниця; VII Міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми дослідження довкілля». 12-14 жовтня, 2017 р., м. Суми <p>Консультавання студентів щодо підготовки та написання курсових, магістерських робіт.</p>	<p>SDI-02 Database Management Systems for SDI. April 30, 2016 / 80 hours of Classroom and 120 hours of Practical.</p> <p>5. Свідоцтво про підвищення кваліфікації серія ПК № 02070921/000879-16 в ННК «Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку» за програмою «Системи керування базами для інфраструктури просторових даних 7.060101 (Комп'ютерні науки) 220 акад. годин з 15.01.2016 по 15.04.2016</p> <p>6. Vancouver Island University, Certificate of course completion SDI-03 Spatial Cadastral Information Systems for SDI. December 16, 2016 / 80 hours of Classroom and 120 hours of Practical.</p> <p>7. Свідоцтво про підвищення кваліфікації серія ПК № 02070921/001418-16 в ННК «Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку» за програмою «Просторові кадастрові інформаційні системи для інфраструктури просторових даних 7.060101 (Комп'ютерні науки) 220 акад. годин з 15.09.2016 по 15.12.2016.</p>
--	--	--	--	--	--	--

При розробці освітньої програми враховані вимоги: освітнього стандарту спеціальності 106 «Географія» за ступенем «бакалавр»

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

**«Природнича географія»
«Natural Geography»
за спеціальністю 106 – Географія
галузі знань 10 – Природничі науки**

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 106 - Географія Освітня програма: Природнича географія Професійне спрямування: 1. Природоохоронна справа та геотуризм; 2. Ландшафтне планування та дизайн ландшафту Bachelor Speciality: 106 – Geography Natural Geography Professional direction: 1. Environmental protection and geotourism; 2. Landscape Planning and Landscape Design
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська Ukrainian
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС 4 роки
Тип програми	Освітньо-професійна
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу, у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Географічний факультет Taras Shevchenko National University of Kyiv Geographical Faculty
Назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	-
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ЗВО-партнера мовою оригіналу	-
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень програми	7 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL) Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ENEA)
Передумови	Повна загальна середня освіта
Форма навчання	Денна
Термін дії освітньої програми	5 років

Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://geo.univ.kiev.ua
2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Забезпечити здобуття глибоких теоретичних та практичних знань, умінь та навичок, що відносяться до галузі географії, зокрема природничої географії, достатніх для ефективного самостійного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність програми)	10 – Природничі науки / 106 – Географія / Природнича географія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна прикладна
Основний фокус освітньої програми	Спеціальна освіта з природничої географії за спеціальністю географія. Ключові слова: ландшафтна екологія, біогеографія, управління природокористуванням, дизайн ландшафту, геотуризм, природоохоронна справа.
Особливості програми	Проведення частини занять з професійно орієнтованих дисциплін та виробничої практики передбачається на базі організацій та установ, що займаються проблемами охорони навколишнього природного середовища та планування і реалізації заходів із збереження та відновлення ландшафтного різноманіття, геотуристичних об'єктів, розробки та організації заходів з раціонального використання та охорони ландшафтів та геологічного середовища, проблемами раціонального природокористування, геотуристичною діяльністю.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця в закладах освіти, у проектно-пошукових та науково-дослідних організаціях, виробничих та наукових установах Міністерства екології та природних ресурсів України, Державної геологічної служби України, неурядових екологічних організаціях на посадах спеціалістів відповідно до штатного розпису установи.
Подальше навчання	Можливе подальше продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також підвищення кваліфікації і отримання додаткової післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентричне проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, виконання курсових робіт, самостійної роботи на основі навчальних посібників, підручників та конспектів, консультацій з викладачами, навчальних та виробничих практик, виконання кваліфікаційної роботи бакалавра на останньому році навчання.
Оцінювання	Письмові та усні іспити, заліки, диференційовані заліки, поточний контроль (презентації, тестові завдання, модульні контрольні роботи) захист звітів з практики, захист курсових робіт, випусковий іспит, захист бакалаврської роботи.
6 – Програмні компетентності	

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 8. Навички міжособистісної взаємодії. 9. Здатність працювати автономно. 10. Навички здійснення безпечної діяльності. 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів. 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства. 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах. 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки. 5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до фаху) на різних просторово-часових масштабах. 6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання. 7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до професійного спрямування 8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані (у відповідності до професійного спрямування) в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати. 9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень

	<p>і підготовки звітності.</p> <p>10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси.</p> <p>11. Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах.</p> <p><i>За стандартом 101 – Екологія (для вибіркового блоку компонентів за професійним спрямуванням «Ландшафтне планування та дизайн ландшафту»)</i></p> <p>12. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.</p> <p>13. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання (Р)</p>	<p>R01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.</p> <p>R02. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.</p> <p>R03. Пояснювати особливості організації географічного простору.</p> <p>R04. Аналізувати географічний потенціал території</p> <p>R05. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук.</p> <p>R06. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук.</p> <p>R07. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових.</p> <p>R08. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер.</p> <p>R09. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до професійного спрямування) на різних просторово-часових масштабах.</p> <p>R010. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні.</p> <p>R011. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.</p> <p>R012. Аналізувати природно-ресурсний та господарський потенціал території для потреб організації та розвитку геотуризму та природоохоронних заходів <i>(для вибіркового блоку компонентів за професійним спрямуванням «Природоохоронна справа та геотуризм»)</i>.</p> <p>R013. Використовувати польові та лабораторні методи для аналізу морфології, генезису, віку та динаміки геотуристичних та природоохоронних об'єктів <i>(для вибіркового блоку компонентів за професійним спрямуванням «Природоохоронна справа та геотуризм»)</i>.</p> <p><i>За стандартом 101 – Екологія</i></p> <p>R014. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування <i>(для вибіркового</i></p>

	<p><i>блоку компонентів за професійним спрямуванням «Ландшафтне планування та дизайн ландшафту»).</i></p> <p>R015. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування <i>(для вибіркового блоку компонентів за професійним спрямуванням «Ландшафтне планування та дизайн ландшафту»).</i></p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Викладачі, залучені до виконання програми, мають багаторічний досвід роботи у галузі природничої географії. До викладання професійно-орієнтованих дисциплін можуть бути залучені на конкурсній основі фахівці-практики, закордонні фахівці.</p>
<p>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>Наявність обладнаного навчально-методичного кабінету загальної геології та геоморфології (колекція зразків мінералів та гірських порід, мікроскопи), лабораторії геоморфології, палеогеографії та геотуризму (проекційний екран, проектор NEC NP13LP, навчально-наукової лабораторії ґрунтознавчих та палеогеографічних досліджень, навчальної лабораторії екології ландшафту (лабораторне обладнання, у тому числі: іонімір універсальний, газоаналізатор концентрацій формальдегіду, рН-метр, ОВП-метр, кондуктометр, солемір, аналізатор рідин багатопараметричний, вимірювач кисню в рідинах, аналізатор вольтамперометричний, баня водяна, баня пісочна, ваги електронні лабораторні, дистилятор водний, піч муфельна, фотоколориметр, сушильна шафа, мікроскопи).</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Використання бібліотек та фондів Інституту географії, геологічних наук НАНУ, Національного геологічного фонду НАНУ, Національного природничого музею НАНУ, НУБіП України, бібліотек та фондів наукових, науково-дослідних та проектних установ з міського планування, бібліотечних, архівних та фондів наукових авторських розробок науково-педагогічних працівників кафедр фізичної географії та геоєкології і землезнавства та геоморфології географічного факультету.</p>
9 – Академічна мобільність	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Не передбачено програмою</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Не є обов'язковою</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>На загальних умовах</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТІВ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонентів ОП:

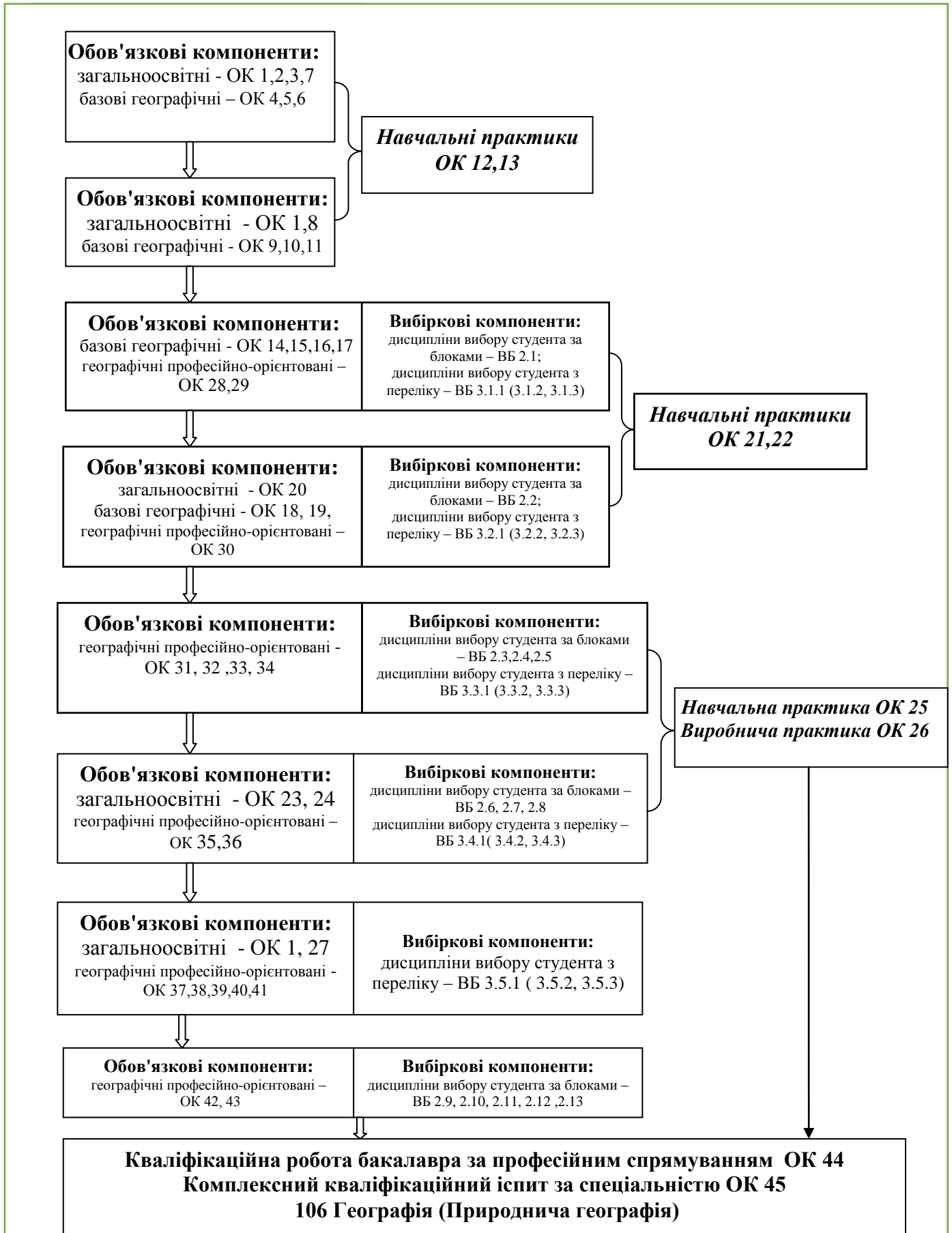
Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Іноземна мова для географів	15	Іспит
ОК 2.	Вища математика з основами математичної статистики	4	Залік
ОК 3.	Хімія з основами геохімії	5	Іспит
ОК 4.	Геологія	5	Іспит
ОК 5.	Метеорологія	4	Іспит
ОК 6.	Топографія	3	Залік
ОК 7.	Вступ до університетських студій	2	Залік
ОК 8.	Фізика з основами геофізики	3	Залік
ОК 9.	Гідрологія та океанологія	3	Іспит
ОК 10.	Ґрунтознавство	3	Іспит
ОК 11.	Біогеографія	3	Залік
ОК 12.	Комплексна дисципліна. Навчальна практика з основ польових природничо-географічних досліджень	6	Диференційований залік
ОК 12.01	Частина 1 Польова топографічна зйомка	1	Диференційований залік
ОК 12.02	Частина 2 Геологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.03	Частина 3 Метеорологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.04	Частина 4 Гідрологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.05	Частина 5 Ґрунтознавчі дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.06	Частина 6 Біогеографічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 13.	Навчальна практика з методів набуття географічної інформації	5	Диференційований залік
ОК 14.	Геоморфологія	5	Іспит
ОК 15.	Картографія	3	Залік
ОК 16.	Основи геоекології	4	Іспит
ОК 17.	Фізична географія материків та океанів	4	Залік
ОК 18.	Ландшафтознавство	3	Іспит
ОК 19.	Економічна та соціальна географія світу	3	Іспит
ОК 20.	Українська та зарубіжна культура	3	Залік
ОК 21.	Навчальна практика з методів обробки географічної інформації	5	Диференційований залік
ОК 22.	Навчальна професійно-орієнтована практика	5	Диференційований залік
ОК 23.	Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності	3	Залік

ОК 24.	Соціально-політичні студії	2	Залік
ОК 25.	Навчальна практика з методів поширення географічної інформації	5	Диференційований залік
ОК 26.	Виробнича практика	5	Диференційований залік
ОК 27.	Філософія	4	Іспит
ОК 28.	Основи ГІС	3	Іспит
ОК 29.	Еволюція біосфери Землі	5	Залік
ОК 30.	ГІС в природничій географії	4	Залік
ОК 31.	Структура та управління блоками геоданих	3	Залік
ОК 32.	Історичне ландшафтознавство	3	Залік
ОК 33.	Глобальні екологічні проблеми	4	Залік
ОК 34.	Геоекологічні проблеми Європи	3	Іспит
ОК 35.	Дистанційне зондування Землі	3	Іспит
ОК 36.	Динамічна геоморфологія	3	Іспит
ОК 37.	Рельєф і геологічна будова України	5	Іспит
ОК 38.	Ґрунти України	5	Залік
ОК 39.	Клімат України	4	Залік
ОК 40.	Поверхневі води України	4	Залік
ОК 41.	Біогеографія України	4	Залік
ОК 42.	Природничо-географічне моделювання	3	Залік
ОК 43.	Ландшафти України	3	Іспит
ОК 44.	Кваліфікаційна робота бакалавра за професійним спрямуванням	6	Захист
ОК 45.	Комплексний кваліфікаційний іспит за спеціальністю 106 Географія (Природнича географія)	0	Іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	

Вибіркові компоненти ОП			
Дисципліни вибору студента			
<i>Вибірковий блок за професійним спрямуванням «Природоохоронна справа та геотуризм»</i>			
ВБ 2.1.	Вступ до фаху	3	Іспит
ВБ 2.2.	Геотуристичні атракції Світу	4	Іспит
ВБ 2.3.	Заповідна справа	3	Залік
ВБ 2.4.	Методи просторово-часового аналізу земної поверхні	3	Іспит
ВБ 2.5.	Літолого-петрографічна основа рельєфу	5	Іспит
ВБ 2.6.	Природоохоронне законодавство України	3	Іспит
ВБ 2.7.	Основи планування природоохоронних територій	3	Залік
ВБ 2.8.	Структурна геоморфологія	3	Іспит
ВБ 2.9.	Геотуристичне проектування	5	Іспит
ВБ 2.10.	Ревіталізація та валоризація природних та природно-антропогенних об'єктів	3	Залік
ВБ 2.11	Палеогеографія антропогену та основи геоархеології	3	Залік
ВБ 2.12	Геотуристичні атракції України	4	Іспит
ВБ 2.13	Організація, правові та економічні основи геотуризму	3	Залік

<i>Вибірковий блок за професійним спрямуванням «Ландшафтне планування та дизайн ландшафту»</i>			
ВБ 2.1.	Перцепційна географія	3	Іспит
ВБ 2.2.	Методи досліджень ландшафту	4	Іспит
ВБ 2.3.	Геофізика ландшафту	3	Залік
ВБ 2.4.	Геохімія ландшафту	3	Іспит
ВБ 2.5.	Ландшафтна екологія	5	Іспит
ВБ 2.6.	Ландшафтний дизайн	3	Іспит
ВБ 2.7.	Основи планування природоохоронних територій	3	Залік
ВБ 2.8.	Фізіономіка ландшафту	3	Іспит
ВБ 2.9.	Геопросторовий аналіз	5	Іспит
ВБ 2.10.	Забруднювальні речовини в навколишньому середовищі	3	Залік
ВБ 2.11.	Агро- та урбоєкологія	3	Залік
ВБ 2.12.	Комп'ютерні методи в плануванні та дизайні ландшафту	4	Іспит
ВБ 2.13.	Екологія рослин та декоративна дендрологія	3	Залік
<i>Вибір з переліку</i>			
ВБ 3.1.1.	Геопозиціонування та зйомка ландшафту	3	Залік
ВБ 3.1.2.	Географія рекреаційних ресурсів	3	Залік
ВБ 3.1.3.	Психологія	3	Залік
ВБ 3.2.1.	Геоєкологічні проблеми України	3	Залік
ВБ 3.2.2.	Екскурсійна справа	3	Залік
ВБ 3.2.3.	Соціологія	3	Залік
ВБ 3.3.1.	Екологічні стандарти та критерії якості довкілля	3	Залік
ВБ 3.3.2.	Основи планування ландшафту	3	Залік
ВБ 3.3.3.	Етнокультурні феномени України	3	Залік
ВБ 3.4.1.	Камінь в архітектурі та мистецтві	3	Залік
ВБ 3.4.2.	Геоархеологічні пам'ятки України та Світу	3	Залік
ВБ 3.4.3.	Охорона палеоприродної спадщини	3	Залік
ВБ 3.5.1.	Екологічний менеджмент	3	Залік
ВБ 3.5.2.	Геотуристичні маршрути та стежки Світу	3	Залік
ВБ 3.5.3.	Організація туристсько-краєзнавчої роботи	3	Залік
Загальний обсяг вибіркового компонента:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Природнича географія» спеціальності 106 «Географія» проводиться у формі складання комплексного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра за професійним спрямуванням.

Комплексний кваліфікаційний іспит передбачає перевірку загальнотеоретичної і практичної підготовки випускників. Під час комплексного кваліфікаційного іспиту перевіряються наступні програмні результати навчання, зокрема: знання, розуміння та вміння використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук (P01), знання і розуміння основних видів географічної діяльності, їх поділ (P02), пояснення особливостей організації географічного простору (P03), вміння аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до професійного спрямування) на різних просторово-часових масштабах (P09), знання цілей сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні (P010), вміння аналізувати природно-ресурсний та господарський потенціал території для потреб організації та розвитку геотуризму та природоохоронних заходів (P012), розуміння основних екологічних законів, правил та принципів охорони довкілля та природокористування (P014), розуміння основних концепцій, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері дизайну та планування ландшафту, охорони довкілля та оптимального природокористування (P015).

Кваліфікаційна робота бакалавра за професійним спрямуванням має продемонструвати професійну підготовку студентів у сфері планування та дизайну ландшафту, природоохоронної справи та геотуризму. Під час написання та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра перевіряються наступні програмні результати навчання: вміння аналізувати географічний потенціал території (P04), вміння збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук (P05), вміння використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук (P06), вміння застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні природних та суспільних процесів формування і розвитку геосфер (P08), вміння дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки (P011), вміння використовувати польові та лабораторні методи для аналізу морфології, генезису, віку та динаміки природоохоронних та геотуристичних об'єктів (P013).

Атестація завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр географії, ОП «Природнича географія».

Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі професійного оволодіння компетентностями, передбаченими спеціальними блоками дисциплін (мінімально необхідні критерії: рівень опанування дисциплін вибіркового блоку за професійним спрямуванням з оцінками не менше як 75 балів, оцінка за виробничу практику за професійним спрямуванням не менше як 75 балів, а також кваліфікаційний іспит та захист кваліфікаційної роботи з оцінкою не нижче 75 балів) може бути присвоєна професійна кваліфікація за професійним спрямуванням «*Природоохоронна справа та геотуризм*» - 3212.22652 - інспектор з охорони природи, за професійним спрямуванням «*Ландшафтне планування та дизайн ландшафту*» - 3439 – асистент географа.

	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36
3K-1					+	+			+	+		+		+	+		+	+	+	+
3K-2	+		+			+				+	+					+				
3K-3		+		+				+			+					+				
3K-4																	+	+	+	
3K-5					+			+	+			+		+			+	+	+	
3K-6	+		+					+				+		+	+		+			
3K-7		+	+		+				+	+					+	+		+	+	+
3K-8				+			+	+		+	+									
3K-9					+				+	+		+		+					+	
3K-10						+														
3K-11			+				+	+												
3K-12		+		+			+				+									
CK-1										+		+			+					
CK-2	+	+	+											+		+	+	+		+
CK-3					+	+			+	+			+							
CK-4		+											+	+		+	+	+		
CK-5	+	+	+										+		+	+				+
CK-6						+				+		+			+				+	
CK-7	+		+									+		+						+
CK-8		+			+	+			+	+						+			+	
CK-9					+	+	+		+	+					+					
CK-10						+													+	
CK-11							+			+							+	+	+	
CK-12																	+	+		
CK-13																	+	+		

	ВБ 2.11	ВБ 2.12	ВБ 2.13	Вибірковий блок за професійним спрямуванням «Ландшафтне планування та дизайн ландшафту»	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10	ВБ 2.11	ВБ 2.12	ВБ 2.13	
ЗК-1						+		+			+	+		+	+	+		+
ЗК-2					+			+	+				+					
ЗК-3										+						+		
ЗК-4														+	+		+	
ЗК-5							+					+		+			+	+
ЗК-6					+	+	+				+		+	+		+		
ЗК-7	+	+	+				+								+	+		
ЗК-8			+															
ЗК-9								+			+			+			+	
ЗК-10							+								+			
ЗК-11			+						+			+			+			
ЗК-12		+	+		+	+			+	+	+	+						+
СК-1			+								+	+						+
СК-2		+			+	+		+	+				+			+		
СК-3						+									+			
СК-4						+	+	+	+						+	+		
СК-5	+	+			+				+	+			+	+			+	+
СК-6						+	+	+			+		+	+	+	+		
СК-7	+				+			+	+	+			+	+		+	+	+
СК-8	+			+				+				+		+		+		
СК-9										+							+	
СК-10											+					+		
СК-11						+					+				+			
СК-12											+			+	+			
СК-13							+	+			+			+	+		+	

	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36
P01		+			+	+			+	+			+			+				+
P02			+		+		+	+	+	+									+	
P03	+		+		+	+	+		+	+			+							+
P04	+		+	+		+	+			+	+			+			+	+		
P05		+		+	+	+			+	+	+	+		+		+	+	+		
P06					+				+			+		+	+				+	+
P07	+					+				+			+						+	+
P08		+										+	+	+	+	+			+	+
P09			+			+				+										
P010						+	+			+							+	+		
P011				+			+	+		+	+	+		+	+					
P012																				
P013																				
P014								+									+	+		
P015																	+	+		

	ВБ 2.11	ВБ 2.12	ВБ 2.1 3	Вибірковий блок за професійним спрямуванням «Ландшафтне планування та дизайн ландшафту»	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10	ВБ 2.11	ВБ 2.12	ВБ 2.13	
P01	+		+					+		+			+			+		
P02									+		+					+		
P03	+	+				+		+			+		+	+				
P04		+									+		+			+		
P05	+	+					+	+		+		+	+					+
P06							+	+				+	+				+	
P07	+					+		+	+	+					+			
P08							+	+	+							+		+
P09		+								+			+				+	
P010			+									+			+	+		
P011			+														+	
P012			+															
P013	+																	
P014												+			+	+		+
P015					+				+	+	+					+		

